

Preses relīze

Luksemburgā, 2017. gada 16. novembrī

Grieķijas ekonomikas korekciju programmas: kaut arī ir bijušas nepilnības, zināmā mērā ir īstenota reforma, uzskata ES revidenti.

Ekonomikas korekciju programmas, kas Grieķijai tika apstiprinātas pēc finanšu krīzes sākšanās, sniedza īstermiņa finanšu stabilitāti un ļāva panākt zināmu virzību reformas gaitā, vēstīts Eiropas Revīzijas palātas jaunajā ziņojumā. Tomēr programmas palīdzēja Grieķijai atgūties tikai ierobežotā mērā, un 2017. gada vidū ar tām nebija izdevies atjaunot valsts spēju finansēt savas vajadzības tirgos.

Pirmā ekonomikas korekciju programma tika apstiprināta 2010. gadā, un tās apmērs bija 110 miljardi EUR, divas turpmākas programmas apstiprināja 2012. gadā par 172,6 miljardiem EUR un 2015. gadā – par 86 miljardiem EUR. Programmu mērķis bija izveidot stabilu ekonomisko situāciju Grieķijā, aptverot tautsaimniecības finansēšanas vajadzības apmaiņā pret plašām strukturālām reformām, lai tādējādi novērstu kaitīgo ietekmi visā eurozonā.

*“Šīs programmas veicināja reformu un ļāva izvairīties no tā, ka Grieķija neizpilda saistības. Tomēr valsts spēja pilnībā finansēt savas vajadzības finanšu tirgos joprojām ir grūts uzdevums,” sacīja par šā ziņojuma sagatavošanu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis **Baudilio Tomé Muguruza**.*

Revidenti konstatēja, ka Komisijai nebija iepriekšējas pieredzes šāda procesa pārvaldībā un ka programmu nosacījumi nebija ne sarindoti pietiekamā prioritārā secībā atkarībā no to svarīguma, ne arī iekļauti plašākā Grieķijai paredzētā stratēģijā. Turklāt programmu makroekonomiskie pieņēmumi bija vāji pamatoti. Sadarbība ar citām iestādēm bija efektīva, bet neoficiāla. Komisijas atbilstības uzraudzība attiecībā uz to, kā Grieķija īsteno programmas, bija pareiza.

Revidenti arī atklāja neviendabīgu ainu saistībā ar reformu izstrādi un īstenošanu četrās svarīgās politikas jomās – nodokļu sistēmā, valsts pārvaldē, darba tirgū un finanšu nozarē. Nodokļu sistēmas un valsts pārvaldes reformas nodrošināja fiskālos ietaupījumus, bet strukturālo komponentu īstenošana bija daudz vājāka. Finanšu nozare tika būtiski pārstrukturēta, bet tam

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

bija ievērojamas izmaksas.

Kopumā revidenti konstatēja, ka programmu konkrētie mērķi tika sasniegti tikai ierobežotā apmērā. Programmas nodrošināja būtisku konsolidāciju – attiecīgā budžeta bilance no 2009. līdz 2015. gadam uzlabojās par 17 % no IKP. Tomēr saimnieciskās darbības kritums, kas bija vērojams tajā pašā laikposmā, kopā ar iepriekš uzkrātā parāda finansēšanas izmaksām nozīmēja, ka Grieķijas parāda attiecība pret IKP pastāvīgi pieauga. Rezultātā valsts joprojām nespēj finanšu tirgos pilnībā apmierināt savas finansēšanas vajadzības.

Šīs revīzijas ietvaros revidenti centās novērtēt Eiropas Centrālās bankas (ECB) lomu programmās atbilstoši savām pilnvarām revidēt ECB darbības efektivitāti. Tomēr ECB apšaubīja revidentu pilnvaras un nesniedza pietiekamus pierādījumus. Tādējādi revidenti nevarēja ziņot par ECB lomu.

Revidenti sniedz vairākus ieteikumus Eiropas Komisijai ar mērķi uzlabot ekonomikas korekciju programmu izstrādi un īstenošanu. Šie ieteikumi ir pilnībā pieņemti.

Piezīmes izdevējiem

Globālā finanšu krīze izraisīja ekonomikas lejupslīdi un parāda krīzi Eiropā. Lielas grūtības radās valstīs ar makroekonomikas nelīdzsvarotību un strukturāliem trūkumiem. Pēc euro ieviešanas Grieķija baudīja saimniecisko uzplaukumu, kuru veicināja viegla piekļuve aizņēmumiem un dāsna fiskālā politika. Tomēr krīzes laikā atklājās valsts neaizsargātība, un līdz 2010. gada aprīlim Grieķija vairs nevarēja sekmīgi finansēt savas vajadzības finanšu tirgos. Valsts lūdza finansiālu atbalstu no eurozonas dalībvalstīm un Starptautiskā Valūtas fonda.

Sākot no 2010. gada, Grieķija ir piedalījies trīs ekonomikas korekciju programmās, kas izstrādātas sadarbībā ar Eiropas Komisiju, Eiropas Centrālo banku un Starptautisko Valūtas fondu. Trešajā programmā bija iesaistīts arī Eiropas Stabilizācijas mehānisms. Palīdzībai tika piemēroti politikas nosacījumi, par kuriem Grieķijas iestādes bija vienojušās ar aizdevējiem. Šī revīzija bija viena no vairākām pēdējos gados veiktajām revīzijām par darbībām un reformām, kas īstenotas, reaģējot uz finanšu krīzi. Tajā novērtēja, kā Eiropas Komisija bija pārvaldījusi pirmās divas programmas un izstrādājusi trešo.

Īpašais ziņojums Nr. 17/2017 “Komisijas intervence Grieķijas finanšu krīzē” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.